

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašininiuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti neviseškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Sprendimas byloje 805/2018/MIG dėl Europos investicijų banko atsisakymo suteikti visuomenei galimybę susipažinti su dokumentais, susijusiais su paskola „Volkswagen“

Sprendimas

Byla 805/2018/MIG - **Atidaryta** 08/05/2018 - **Rekomendacijos** 29/03/2019 - **Sprendimas** 28/11/2019 - **Atitinkama institucija** Europos investicijų bankas (Nustatytas netinkamas administravimas) |

Byla buvo susijusi su Europos investicijų banko (EIB) atsisakymu leisti visuomenei susipažinti su Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ataskaita ir rekomendacija bei susijusiais dokumentais. Dokumentai buvo susiję su 400 mln. EUR valstybės lėšų paskola, kurią EIB suteikė automobilių bendrovei Volkswagen ir kurią ši bendrovė naudojo apgaulingai.

Ombudsmenė nustatė, kad EIB atsisakymas leisti visuomenei susipažinti su OLAF ataskaita ir rekomendacija yra netinkamas administravimas. Ji laikėsi nuomonės, kad yra viršesnis viešasis interesas atskleisti tinkamai redaguotas dokumentų versijas, ir pateikė atitinkamą rekomendaciją. Tačiau EIB nepritarė ombudsmeno rekomendacijai.

Todėl ombudsmenė užbaigė tyrimą ir pakartojo savo išvadas.

Skundo aplinkybės

1. 2009 m. Europos investicijų bankas (EIB) suteikė „Volkswagen“ paskolą mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektui, kuriuo siekiama sumažinti automobilių išmetamų teršalų kiekį, finansuoti. Paskola buvo visiškai grąžinta. Buvo išreikštas susirūpinimas dėl to, kad „Volkswagen“ pasinaudojo paskola, kad sukurtų „išderinimo įrenginį“, dėl kurio būtų gauti klaidinantys išmetamųjų teršalų bandymų rezultatai. 2015 m. lapkričio mėn. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) pradėjo tyrimą dėl tariamo „Volkswagen“ netinkamo EIB paskolų

naudojimo. Šis tyrimas baigtas 2017 m., o OLAF pateikė EIB savo galutinę ataskaitą ir rekomendaciją.

2. 2018 m. sausio mėn. skundo pateikėjas, tyrimo žurnalistas, paprašė EIB leisti visuomenei susipažinti su OLAF ataskaita ir rekomendacija bei vidaus dokumentais, susijusiais su EIB tolesniais veiksmais, susijusiais su OLAF tyrimo rezultatais [1] .

3. Kadangi EIB atsisakė atskleisti prašomus dokumentus, 2018 m. balandžio mėn. skundo pateikėjas kreipėsi į Europos ombudsmeną.

4. Ombudsmenas pasiteiravo apie skundo pateikėjo poziciją, kad EIB neteisingai atsisakė leisti visuomenei susipažinti su dokumentais. Ji įvertino skundo pateikėjo ir EIB pateiktą informaciją ir patikrino prašomus dokumentus.

Ombudsmeno pasiūlymas dėl sprendimo

5. Ombudsmenas sutiko, kad aptariamų vidaus dokumentų atskleidimas galėtų pakenkti EIB tolesnei veiklai, kol ji tebevyksta.

6. Tačiau ombudsmeno neįtikino EIB argumentai dėl pranešimo ir rekomendacijos. Nors OLAF pranešimams, kurių imasi ES institucija arba nacionalinė įstaiga, taikoma bendroji prezumpcija dėl informacijos atskleidimo, Ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad šiuo atveju ši bendroji prezumpcija buvo paneigta. Ji pažymėjo, kad svarbios ataskaitos ir rekomendacijos dalys atspindi jau viešai prieinamą informaciją.

7. Ombudsmenas taip pat nustatė, kad šiuo atveju yra labai didelis viršesnis viešasis interesas atskleisti informaciją, atsižvelgiant į rimtą viešųjų lėšų piktnaudžiavimą ir pirmaujančios Europos bendrovės klaidingą informaciją apie jų paskirtį.

8. Todėl Ombudsmenas pasiūlė, kad EIB suteiktų galimybę visuomenei susipažinti su OLAF ataskaita ir rekomendacija, tinkamai pašalinant tik asmens duomenis [2] .

9. EIB nurodė, kad iš esmės yra pasirengęs suteikti visuomenei galimybę susipažinti su redaguota OLAF ataskaitos versija. Tačiau ji laikėsi nuomonės, kad kiti susiję viešieji interesai, pavyzdžiui, viešasis interesas apsaugoti OLAF tyrimo funkciją, turėtų būti apsaugoti redaguojant OLAF ataskaitą ne tik asmens duomenų atžvilgiu. Šiuo tikslu EIB, kaip ataskaitos autorius, konsultavosi su OLAF. OLAF prieštaravo bet kokiam atskleidimui, remdamasi bendrąja neatskleidimo prezumpcija ir nepripažindama, kad atskleidimas yra viršesnis viešasis interesas.

10. EIB laikėsi nuomonės, kad OLAF bendradarbiavimas priklauso nuo to, ar tinkamai nustatyta bet kokia informacija, kuri pakenktų OLAF tyrimo funkcijai, jei ji būtų atskleista. Ji laikėsi nuomonės, kad ji privalo užtikrinti OLAF tyrimo konfidencialumą net ir po to, kai jis buvo baigtas ir buvo imtasi tolesnių veiksmų.

11. EIB taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad jis yra ne tik kaip ES įstaiga, bet ir kaip bankas. Ji teigė, kad informacijos apie aptariamą paskolos palūkanų normą arba apie „Volkswagen“ likvidumą atskleidimas pakenktų jos klientų pasitikėjimui, taip pat jos pačios pozicijai būsimose

derybose dėl paskolos.

12. EIB padarė išvadą, kad jis negalėjo padaryti reikiamos informacijos OLAF tyrimo funkcijoms apsaugoti, ir atmetė Ombudsmeno pasiūlymą dėl sprendimo [3]. Tačiau EIB paskelbė santrauką [4].

Ombudsmeno rekomendacija

13. Ombudsmenas teigė, kad OLAF ataskaita ir rekomendacija, įskaitant informaciją apie atitinkamus terminus ir palankią palūkanų normą, kurios nėra paskelbtoje santraukoje, turi akivaizdų ir viršesnį viešąjį interesą. Ji manė, kad galima iš dalies susipažinti su ataskaita ir rekomendacija, ypač atsižvelgiant į tai, kad tuo metu EIB ėmėsi tolesnių veiksmų.

14. Ombudsmenas pažymėjo, kad OLAF tyrimo veikla, aprašyta prašomoje ataskaitoje, atrodo, yra gana įprasta ir įprasta bet kuriai tyrimo įstaigai.

15. Ombudsmenas ir toliau buvo įsitikinęs, kad šiuo atveju skaidrumas gali būti pasiektas nekeliant pavojaus EIB vaidmeniui ar pasitikėjimui juo. Visų pirma Ombudsmenas nustatė, kad pranešime pateikta komercinė informacija buvo gana sena ir todėl nebėra neskelbtina. Ji taip pat laikėsi nuomonės, kad ataskaitos ir rekomendacijos paskelbimas (tinkamai redaguotas) greičiausiai padidintų pasitikėjimą EIB.

16. Ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad OLAF ataskaitoje ir rekomendacijoje pateikta informacija, nors ir nepatenka į „informacijos apie aplinką“ apibrėžtį, yra susijusi su teršalų išmetimu į aplinką ir kad, atsižvelgiant į įrodytą taršos keliamą pavojų sveikatai, informacijos atskleidimas yra viršesnis viešasis interesas [5].

17. Ombudsmenas taip pat tebebuvo įsitikinęs, kad galimybė iš dalies susipažinti su prašomais dokumentais gali būti suteikta nepažeidžiant dokumentuose nurodytų asmenų privatumo.

18. Ombudsmenė padarė išvadą, kad EIB atsisakymas leisti visuomenei susipažinti su tinkamai redaguotomis OLAF ataskaitos ir rekomendacijos versijomis yra netinkamas administravimas. Ombudsmenas rekomendavo, kad EIB suteiktų galimybę visuomenei susipažinti su prašomais dokumentais ir tinkamai uždraudė asmens duomenis, t. y. bet kokį tekstą, pagal kurį būtų galima nustatyti asmenų tapatybę [6].

19. Atsižvelgdamas į tai, kad EIB tolesni veiksmai buvo užbaigti, Ombudsmenas taip pat laikėsi nuomonės, kad skundo pateikėjo prašyme leisti visuomenei susipažinti su dokumentais nagrinėjami vidaus dokumentai (du 2017 m. spalio 5 d. ir 2017 m. spalio 9 d. EIB pranešimai) taip pat turėtų būti iš dalies paskelbti.

20. Atsakydamas EIB teigė, kad iš esmės yra pasirengęs suteikti skundo pateikėjui galimybę iš dalies susipažinti su OLAF ataskaita ir rekomendacija, tačiau jis pats negalėjo tinkamai redaguoti dokumentų.

21. EIB nurodė, kad jis vėl konsultavosi su OLAF. OLAF toliau prieštaravo bet kokiam dokumentų, net ir redaguotų, atskleidimui, remdamasi poreikiu apsaugoti atitinkamų asmenų

teises ir privatumą ir užtikrinti nacionalinių administracinių ir teismo procesų veiksmingumą.

22. EIB nesutiko su Ombudsmeno nuomone, kad prašomuose dokumentuose pateikta informacija gali būti laikoma „informacija, susijusia su teršalų išmetimu į aplinką“. Todėl jis nusprendė, kad šiuo argumentu grindžiamas viršesnis viešasis interesas yra nepagrįstas.

23. EIB taip pat pakartojo, kad reikia atsižvelgti į jo, kaip banko, ypatingą vaidmenį ir kad tam tikros ataskaitoje pateiktos informacijos paskelbimas pakenktų pasitikėjimo santykiams, kuriuos jis turi su savo klientais, ir jo gebėjimui tinkamai veikti rinkose. Galiausiai tai pakenktų EIB ir ES finansinei ir ekonominei politikai [7] .

Ombudsmeno vertinimas po rekomendacijos

24. Ombudsmenė atsižvelgia į nuomonę, kurią EIB išreiškė atsakydamas į jos rekomendaciją dėl informacijos, kurią, jo nuomone, reikėtų redaguoti ne tik asmens duomenis. Tačiau jos nuomonė dėl bylos dėl dalinio dokumentų atskleidimo viešojo intereso labai stiprumo, kaip išsamiai išdėstyta jos rekomendacijoje, lieka nepakitusi. Todėl ji yra nusivylusi tuo, kad EIB nepritarė jos rekomendacijai.

25. Nors ji nepritaria tokiai EIB nuomonei, ombudsmenė giria EIB už tai, kad atlikdama šį tyrimą savo interneto svetainėje paskelbė OLAF ataskaitos santrauką. Ombudsmenas taip pat pripažįsta gerą EIB bendradarbiavimą šiuo atveju ir jo tikrą ketinimą ieškoti sprendimo galimybių.

26. Atsižvelgdamas į tai, kad EIB pripažino, jog šiuo atveju yra didelis viešasis interesas, ombudsmenas apgailestauja, kad EIB nemanė esąs pajėgus padaryti būtinas OLAF ataskaitos ir rekomendacijos kopijas. Ji atkreipia dėmesį ir apgailestauja, kad OLAF ir toliau prieštarauja, kaip pranešė EIB, bet kokiam informacijos atskleidimui. Vis dėlto šiomis aplinkybėmis ji mano, kad negali toliau nagrinėti šio klausimo, todėl užbaigia tyrimą.

Išvada

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas tokią išvadą:

Nesutikdamas su Ombudsmeno rekomendacija, Europos investicijų bankas nepripažino viršesnio viešojo intereso, kad OLAF ataskaita būtų įtraukta į EIB paskolą „Volkswagen“.

Skundo pateikėjui ir EIB bus pranešta apie šį sprendimą.

Emily O'Reilly

Europos ombudsmenas

Strasbūras, 2019 11 28

[1] Pagal 2015 m. kovo 6 d. Europos investicijų banko grupės skaidrumo politiką, kurią galima rasti adresu https://www.eib.org/attachments/strategies/eib_group_transparency_policy_en.pdf [Nuoroda].

[2] Daugiau informacijos apie skundo aplinkybes, šalių argumentus ir Ombudsmeno tyrimą rasite išsamiaame ombudsmeno pasiūlymo dėl sprendimo tekste:
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/solution/en/111782> [Nuoroda].

[3] Visą EIB atsakymo į Ombudsmeno pasiūlymą dėl sprendimo tekstą galima rasti adresu
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/112007> [Nuoroda].

[4] Žr.
<https://www.eib.org/attachments/press/summary-olaf-report-antrieb-rdi-volkswagen-ag.pdf>
[Nuoroda].

[5] EIB SK 5 straipsnio 7 dalis.

[6] Visą Ombudsmeno rekomendacijos tekstą galima rasti adresu
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/111836> [Nuoroda].

[7] Visą EIB atsakymo į Ombudsmeno rekomendaciją tekstą galima rasti adresu
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/115899> [Nuoroda].